

Red in varnost, ter kodeks etike obnašanja na smučišču

Gradivo za tečaj usposabljanja - Učitelj alpskega smučanja
I. stopnje

Ljubljana, september 2008

PRVA DOMAČA VEDENJSKA PRAVILA ZA SMUČARJA

- utemeljitelj: Rudolf Badjura (leta 1924, knjiga Smučar)
- v poglavju Smučarsko življenje, disciplina in praksa, navede tudi nekaj vedenjskih in varnostnih pravil, kot na primer:
 - obvezno vzdrževanje vrste,
 - prepovedano prehitevanje vrste,
 - prepovedano uživanje alkohola,
 - previdnost pri prečkanju plazov,
 - skupina mora biti povezana z rdečo ali zeleno vrvico (plazovi),
 - prepovedano puščanje ponesrečenca,...
- tudi v tujih učbenikih je poudarek na varnosti na smučišču postajal vse večji, zaradi tega so tudi leta 1967 na 26. kongresu FIS v Bejrutu sprejeli 10 FIS pravil

Za učitelja alpskega smučanja v Sloveniji je pomemben predvsem naslednji zakon:

ZAKON O VARNOSTI NA SMUČIŠČIH

Slednji zakon opredeljuje sam red na smučišču, iz katerega izhaja tudi varnost.

Seveda pa tukaj vsekakor ne smemo pozabiti še na:

ZAKON O ŠPORTU

OSNOVNA OPREDELITEV ZAKONA O VAROSTI IN REDU NA SMUČIŠČIH

ZAKON ZAJEMA:

- *splošne določbe*
- *ureditev smučišč*
- *obratovanje smučišč*
- *reševanje na smučišču*
- *red na smučišču in nadzorna služba*
- *nesreče na smučišču*
- *kazenske določbe*
- *prehodne in končne določbe*

OSNOVNA OPREDELITEV ZAKONA O VAROSTI IN REDU NA SMUČIŠČIH

- **SPLOŠNE DOLOČBE:**
 - zakon v veljavi od 1.12.2003

AKTIVNOST NA SMUČIŠČU

- na smučišču dovoljeno le smučanje
- ostale aktivnosti le na posebej označeni in zavarovani površini

OSNOVNA OPREDELITEV ZAKONA O VAROSTI IN REDU NA SMUČIŠČIH

- **OBRATOVANJE SMUČIŠČ:**
 - ***ORGANIZIRANO POUČEVANJE:***
 - le strokovni delavci z vednostjo in soglasjem upravljavca smuč.
 - strokovni delavec mora opozoriti vadeče na red in varnost na smučišču
 - strokovni delavec odgovarja za vadeče
 - prostor za tekmovanje mora biti ograjen od ostalega smučišča in označen s obvestilno tablo
 - pripomočki na smučišču so lahko postavljeni le z vednostjo upravljavca smučišča in prostor označen (zaščiten)

OSNOVNA OPREDELITEV ZAKONA O VAROSTI IN REDU NA SMUČIŠČIH

- **OBRATOVANJE SMUČIŠČ:**
 - *PRIREDITVE NA SMUČIŠČU*
 - le s soglasjem upravljavca smučišča in v skladu s predpisi za organiziranje prireditev
 - organizator mora primerno označiti del smučišča kjer poteka prireditev in zagotoviti popolno varnost za vse nastopajoče
 - organizator prireditve mora po koncu prireditve, preden se proga odpre, odstraniti vse opozorilne znake, obvestila, znake za prepoved, znake za obveznost,...

OSNOVNA OPREDELITEV ZAKONA O VAROSTI IN REDU NA SMUČIŠČIH

- **RED NA SMUČIŠČU IN NADZORNA
SLUŽBA:**
 - *RED IN RAVNANJE VSEH SMUČARJEV NA
SMUČIŠČU:*
 - upoštevanje oznak, reda in navodil na smučišču
 - smučar mora pomagati v primeru nesreče in dati svoje podatke uradni osebi
 - smučar ne sme biti pod vplivom alkohola ali drugih nedovoljenih substanc
 - smučar mora upoštevati 10 FIS pravil

10 FIS PRAVIL

2

3

7

6

1

1. obzirnost do drugega, 2. izbira smučine, 3. prehitevanje, 4. smučarsko znanje, 5. v smuk – nadaljevanje, 6. ustavljanje, 7. vzpenjanje – sestopanje, 8. upoštevanje označb, 9. pomoč ob nesreči, 10. dolžnost legitimiranja

5

9

4

8

10

ZNAKI NA SMUČIŠČU

• SPLOŠNA DOLOČILA

- *Pravilnik določa vrsto in obliko opozorilnih in obvestilnih znakov, znakov za prepoved in znakov za obveznost na smučišču, brez katerih smučišče ne sme obratovati.*
- *Upravljalavec smučišča mora zagotoviti, da je smučišče opremljeno z znaki, določenimi s*
- *pravilnikom.*
- *Namen znakov na smučišču je opozarjanje smučarjev in drugih oseb na smučišču na prepovedi, nevarna mesta na smučarskih progah in poteh in na druge nevarnosti ter zapovedi znotraj smučišča.*

• ZNAKI NA SMUČIŠČU

- *Znaki na smučišču so opozorilni in obvestilni, znaki za prepovedi in znaki za obveznost.*
- *na smučišču se uporabljajo le v obliki, velikosti in v namene, ki jih določa pravilnik.*
- *Upravljalavec smučišča lahko postavi dodatne znake ali označbe, skladno z obliko, velikostjo in barvo, določeno v tem pravilniku, tako da ne ogroža varnosti smučarjev.*
- *Znaki se lahko namestijo samo na lesene količke (ne smejo biti struženi) debeline do 40 mm oziroma na PVC količke debeline do 50 mm*

ZNAKI NA SMUČIŠČU

3

1

2

5

6

1. splošna nevarnost, 2. zoženje
smučarske proge, 3. križišče, 4.
prva pomoč, 5. hoja prepovedana,
6. sankanje prepovedano, 7
.zaprto, 8. stop, 9. označevalni
količki

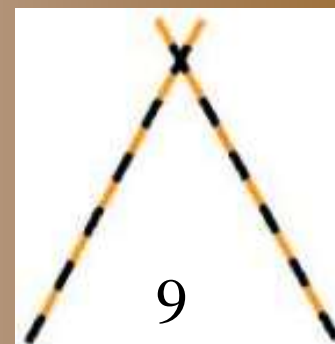
4

8

7

9

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

Kodeks etike je zapis najpomembnejših načel in pravil, po katerih se ravnaajo učitelji trenerji smučanja v Sloveniji pri opravljanju svojega dela v vzgojno – izobraževalnem procesu na področju alpskega smučanja!!!

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

- **NALOGE IN ODGOVORNOST STROKOVNIH KADROV PRI VODENJU SKUPINE**
 - PRED PRIČETKOM SMUČANJA JE VODJA SKUPINE DOLŽAN:
 - *izbrati varno zbirališče*
 - *preveriti opremo tečajnikov*
 - *seznaniti tečajnike s programom vadbe*
 - *10 FIS pravil*
 - *izbrati ustrezen teren za vadbo*
 - *poskrbeti pred pričetkom smučanja za ustrezno ogrevanje*

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

- **NALOGE IN ODGOVORNOST STROKOVNIH KADROV PRI VODENJU SKUPINE**
 - MED POUČEVANJEM SMUČANJA JE VODJA SKUPINE DOLŽAN:
 - *način poučevanja prilagoditi*
 - *premestiti tečajnika, ki po znanju zaostaja in izstopa*
 - *skrbeti, da poteka smučanje varno*
 - *skrbeti za varno in ustrezno uporabo vlečnic*

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

- **NALOGE IN ODGOVORNOST STROKOVNIH KADROV PRI VODENJU SKUPINE**
 - VODJA SKUPINE JE DOLŽAN PREKINITI VADBO:
 - *v neustreznih vremenskih in terenskih razmerah*
 - *ob utrujenosti članov skupine*
 - *ob poškodbi člana skupine ali drugega smučarja, ki mu je potrebna pomoč*

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

- **NALOGE IN ODGOVORNOSTI VODJE
TEČAJA**
 - *tečajnike preizkusiti in jih razdeliti v homogene skupine*
 - *organizator tečaja je odgovoren za izbor kadrov*
 - *optimalno število tečajnikov v posamezni vrsti je 8;*
 - *vodja tečaja se pred začetkom vadbe dogovori z vodji skupin kje bo potekala vadba in kakšen bo program dela;*
 - *dolžan opozoriti vodjo skupine na nepravilnosti, ki jih opazi*

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

• VEDENJE UČITEJA SMUČANJA

- *v skladu s kodeksom etike;*
- *upoštevati FIS pravila;*
- *določbe Zakona o varnosti na smučiščih;*
- *v primeru nezgode dolžan pomagati*
- *prepovedano uživanje alkohola*

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

- **NALOGE, OBVEZNOSTI IN POOBLASTILA NADZORNIKA NA SMUČIŠČU**
 - izrekati opozorila, odredbe in navodila
 - smučarjem preprečevati nevarne vožnje in druga nevarna ali škodljiva dejanja
 - prepovedati smučanje s pomanjkljivo ali okvarjeno opremo
 - urejati gibanje oseb
 - ugotoviti identiteto udeležencev nesreč
 - ima pravico smučarju prepovedati smučanje in odvzeti vozovnico
 - obveščati reševalno službo
 - opraviti ogled nesreče
 - ob sumu, da smučarji smučajo pod vplivom alkohola, repovedanih drog ali psihoaktivnih zdravil, obvestiti policijo,...

OSNOVNA OPREDELITEV KODEKSA ETIKE UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE

- **OBVEZNOSTI IN PRAVICE STROKOVNIH KADROV DO ZUTS IN OO ZUTS-a**
 - *učitelj in trener smučanja mora nenehno vzdrževati in krepiti svoje motorične sposobnosti;*
 - *skrbeti za neprestan razvoj, napredek in izpopolnitev tehnike alpskega smučanja;*
 - *izpopolnjevanje mora tehnike in metodiko poučevanja*
 - *vsakoletno izpopolnjevanje praktičnega in teoretičnega znanja na organiziranih seminarjih*

LITERATURA

1. Marušič, T. (2007). *Slovensko smučarsko pravo in varnost na smučiščih*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
2. 10 Fis pravil. (2005). Pridobljeno 15.9.2008, iz http://poseka.metalravne.com/fis_pravila/fis_pravila.html
3. Pravilnik o vrsti in obliki opozorilnih in obvestilnih znakov, znakov za prepoved in znakov za obveznost na smučišču.(19.12.2003). Ljubljana: Uradni list RS. št. 127/2003. Pridobljeno 15.9.2008, iz <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2003127&stevilka=5413>
4. Zakon o varnosti na smučišču (ZVSmuč). (29.11.2002).Ljubljana: Uradni list RS št. 110/02. Pridobljeno 15.9.2008, iz <http://www.starivrh.si/arhiv/zakoni/index.php>